

TÜRMOB
TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2010/2.DÖNEM

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVLARI SORU VE CEVAPLARI

VERGİ MEVZUATI VE UYGULAMASI

3 Temmuz 2010-Cumartesi 14:30-16:00

SORULAR

SORU 1: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK) hükümleri çerçevesinde, “mukayyet değer” ölçüsünü kısaca tanımlayınız ve bu ölçü ile değerlendirilmesi gereken varlıkları belirtiniz.

SORU 2: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK) hükümlerine göre, kısmen haczedilebilen gelirleri belirtiniz.

SORU 3: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK) hükümlerine göre, emsal kira bedeli esasını tanımlayınız, emsal kira bedeli esasının uygulanmayacağı durumları belirtiniz.

SORU 4: (A) Anonim Şirketi 2009 yılında kamu menfaatine yararlı bir derneğe bedeli 20.000 TL ve Katma Değer Vergisi (KDV) oranı % 18 olan bir emtiayı bedelsiz olarak bağışlamıştır. Bağış işlemi ile ilgili muhasebe kaydını yapınız, bu kaydın Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) ve KDV Kanunu hükümleri açısından kısaca yasal gerekçesini açıklayınız.

CEVAPLAR KISA VE OKUNAKLI YAZILMALI, TEK KAĞIDI AŞMAMALIDIR.

BAŞARILAR.

CEVAPLAR

CEVAP 1: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK)'nun 265 inci maddesine göre “mukayyet değer”, bir iktisadi kıymetin muhasebe kayıtlarında gösterilen hesap değeridir. İktisadi kıymetlerin mukayyet değerinin tespiti için herhangi bir işlem yapmaya gerek yoktur. Mukayyet değer ile değerlendirilecek iktisadi kıymetler; alacaklar, kuruluş ve örgütlenme giderleri, peştamallıklar, aktif geçici hesap kıymetleri, borçlar, pasif geçici hesap kıymetleri, karşılıklar.

CEVAP 2: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK)'nun “kısmen haczedilebilen gelirler” başlıklı 71 inci maddesine göre; aylıklar, ödenekler, her çeşit ücretler, intifa hakları ve hasılatı, ilama bağlı olmayan nafakalar, emekli aylıkları, sigorta ve emeklilik sandıkları tarafından bağlanan gelirler kısmen haczolunabilir. Ancak haczolunacak miktar bunların üçte birinden çok, dörtte birinden az olamaz. Asgari ücreti aşmayan aylık gelirlerin onda birinden fazlası haczolunamaz.

CEVAP 3: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK)'nun 73 ncü maddesine göre, kiraya verilen mal ve hakların kira bedelleri emsal kira bedelinden düşük olamaz. Bedelsiz olarak başkalarının intifasına bırakılan mal ve hakların emsal kira bedeli, bu mal ve hakların kirası sayılır. Bina ve arazide emsal kira bedeli yetkili özel mercilerce veya mahkemelerce takdir veya tespit edilmiş kirası, bu şekilde takdir veya tespit edilmiş kira mevcut değilse VUK'na göre belirlenen vergi değerinin % 5'idir. Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli bu mal ve hakların maliyet bedelinin, bu bedel bilinmiyorsa VUK'nun servetlerin değerlendirilmesi hakkındaki hükümlerine göre belli edilen değerlerinin % 10'udur.

Emsal kira bedeli esasının uygulanmayacağı durumlar;

1. Boş kalan gayrimenkullerin muhafazaları maksadıyla bedelsiz olarak başkalarının ikametine bırakılması,
2. Binaların mal sahiplerinin usul, fûru veya kardeşlerinin ikametine tahsis edilmesi (usul, fûru ve kardeşlerden her birinin ikametine birden fazla konut tahsis edilmiş ise bu konutların yalnız birisi hakkında emsal kira bedeli hesaplanmaz. Kardeşler evli ise eşlerden sadece biri için emsal kira bedeli hesaplanmaz),
3. Mal sahibi ile birlikte akrabaların da aynı evde veya dairede ikamet etmesi,
4. Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılan kiralamalarda.

CEVAP 4: (A) Anonim Şirketi'nin 2009 yılında kamu menfaatine yararlı bir derneğe bedelsiz olarak bağışladığı 20.000 TL bedelli emtia ile ilgili yüklenilen Katma Değer Vergisi (KDV) tutarı (20.000 x % 18 =) 3.600 TL'dir. Bağışlama işlemi ile ilgili muhasebe kaydı:

----- / -----	
770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	23.600
- Bağışlar	
153 TİCARİ MALLAR	20.000
391 HESAPLANAN KDV	3.600
----- / -----	

Bu kaydın Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK) ve KDV Kanunu hükümleri açısından kısaca yasal gerekçesi:

KDV Kanununun 17/2-b maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara yapılan bağış ve yardımlar, sosyal amaçlarla KDV istisnası kapsamındadır. Diğer taraftan, aynı Kanunun 30/a maddesi hükmü uyarınca, bu kapsamda bedelsiz yapılan teslimlere ilişkin olarak yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün değildir. Dolayısıyla, daha önce ilk alış sırasında indirilmiş olan KDV'nin, bedelsiz teslimin gerçekleştiği dönemde "Hesaplanan KDV" olarak düzeltilmesi gerekmektedir. Yapılan bağış ve yardımlar KVK'nun 10 ncu maddesi kapsamında kazançtan indirilebileceğinden, yüklenilen KDV de gider olarak kaydedilecektir.